

URPREMIÄR PÅ HIPP 22 SEPT 2012

MIN VÄN FASCISTEN

ETT SÅNGDRAMA AV
ERIK GEDEON OCH KLAS ABRAHAMSSON

MALMÖ
STADSTEATER

MIN VÄN FASCISTEN

ETT SÅNGDRAMA I FYRA AKTER

AV KLAS ABRAHAMSSON OCH ERIK GEDEON

URPREMIÄR PÅ HIPP 22 SEPTEMBER 2012

Regi, manus och musik..... Erik Gedeon
Manus och text..... Klas Abrahamsson
Scenografi..... Ulrich Frommhold
Kostym..... Dagmar Fabisch
Ljusdesign..... Sven-Erik Andersson
Ljuddesign..... Kristian Anshelm
Mask..... Agneta von Gegerfelt

I ROLLERNA

Lisa.....syster till Lasse och Bosse..... Mari Götesdotter
Lasse.....bror till Lisa och Bosse, gift med Anna..... Jens Olsson
Bosse.....bror till Lisa och Lasse, gift med Britta..... Mattias Linderoth
Britta.....syster till Anna, gift med Bosse..... Frida Bergh
Anna.....syster till Britta, gift med Lasse..... Katarina Lundgren-Hugg
Olle.....barndomsvän till övriga..... Sven Boräng
Fridolf....främling..... Daniel Engman

MUSIKER

Kapellmästare/Gitarr..... Mikael Gökinan
Piano..... Christopher Dominique
Bas..... Bruno Oberdoerfer
Trummor..... Adrian Ortman

Föreställningens längd.....ca 2 tim och 20 min (inkl paus)
Förlag..... Colombine Teaterförlag

MARI GÖTESDOTTER

DANIEL ENGMAN

SVEN BORÄNG

JENS OLSSON

KATARINA LUNDGREN-HUGG

MATTIAS LINDEROTH

FRIDA BERGH

MIKAEL GÖKINAN

CHRISTOPHER DOMINIQUE

BRUNO OBERDOERFER

ADRIAN ORTMAN

DE ENKLA SVARENS TYRANNI

av Anna-Lena Lodenius, journalist och författare

Högerpopulistiska partier vill gärna framstå som roligare, närmare sina väljare, mer slagfärdiga i retoriken och lätt provocativa i sin framtoning. Deras kritiker har lättare att hålla sig för skratt, talar om fascismens återtåg i Europa, om hur människor allt oftare kränks och hotas på grund av sitt ursprung, sin religion eller sin kultur.

De är höger i bemärkelsen konservativa. Tycker det var bättre förr, vill att män ska vara män och kvinnor kvinnor. Det finns en nostalgisk vurm för kärnfamiljer och hemmafruar, i det svenska exemplet även skolavslutningar i kyrkan, björkar, midsommar och röda stugor med vita knutar. En doft av 50-tal, när Volvo var svenskt och människor åt köttbullar med lingon och sås till och rapporterade till lokaltidningen när de såg en neger på stan.

De är populist, vilket inte betyder att försöka göra sig populär, en vanlig vantolkning av ordet som bottnar i det skämtlynnne som tidigare populisterna som Ian "drag under galoscherna" Wachtmeister och Mogens Glistrup, "lägg ner försvaret och ersätt det med telefonsvarare som säger *vi ger oss på ryska*" visat prov på.

Populus, på grekiska: *folk*, är roten i ordet populism som beskriver en rörelse som säger sig företräda folket. Vilket förstås alla partier anser att de gör, i proportion till antalet röster de får. Men populistpartier, oavsett om de får 5 eller 50 procent av rösterna, framhåller att det finns ett gap mellan eliten och folket och att de har direkt kontakt med folkdjupet och kan tolka vad som rör sig där. Vilket inte hindrar att de ofta är de

mest toppstyrda partierna som utesluter medlemmar med avvikande uppfattningar betydligt oftare än några andra partier. En paradox kan man tycka.

De kallas även missnöjespartier och underblåser gärna det vardagliga missnöje som sprids runt ett fikabord eller på en arbetsplats. Sverigedemokraterna har vid flera tillfällen använt devisen "Vi säger vad du tänker" på sina flygblad. De vädjar till den primitiva instinkten människor kan ha att misstänkliggöra allt som inte känns bekant. Tricket är ofta inte att ljuga utan snarare att inte ge hela sanningen. Högerpopulister serverar enkla svar på svåra frågor. Till bilden hör också att dessa sanningar är i strid med vad man egentligen får säga enligt den politiskt korrekta normen.

De talar om hotade värden och ett samhälle på väg mot randen av en katastrof i spåren av att vi blir allt mer olika, kulturellt och religiöst och om en revansch och upprättelse för den lilla människan. De talar om ett svek som begåtts, folkhemmet har vittrats sönder och sålts, allt för att göda den politiska eliten. I Sverige är det framför allt socialdemokratin som får klä skott.

Samtidigt är det gamla socialdemokratiska ledare som Per Albin Hansson och Tage Erlander som lyfts fram som ideal. Även det en paradox. Det bästa är en gammal socialdemokrat. Det sämsta är en ny. Ingen socialdemokrat har häcklats lika mycket som Mona Sahlin som förutom att vara kvinna profilerade sig som vän av Pridefestivaler, besök i moskéer och ett öppet mångkulturellt samhälle.

Sverigedemokraterna arbetar inte lika medvetet med den politiska stil som förknippas med populism. Men så har de inte heller samma rötter som många andra av de nordiska populistpartierna som ofta började som protestpartier mot skatterna. SD härstammar från den nynazistiska kultur som fanns på 1970- och 80-talen och antiinvandringskampanjen Bevara Sverige Svenskt, BSS. Även om partiet retoriskt låter förvillande likt andra liknande partier som har ett mindre problematiskt förlutet.

1930- och 40-talens nazistiska och fascistiska rörelser talade om raser, nu är det kulturer som kritiserats och som inte ska blandas. Även om kulturerna anses ungefär lika nedärvda och i princip genetiskt betingade som det förr omtalades som raser. Det talas mindre om judar och mer om muslimer, men tanken om vissa folks önskan om världsherravälde och förmåga att skapa mäktiga konspirationer för att åstadkomma lever kvar.

Det är till och med så att vissa judiska grupper kan bjudas in i kampen mot judarna. En allians som kan verka ohelig men som ger möjlighet till att ytterligare dementera att det vi ser är

nya grenar på det nazistiska trädet med rötter i andra världskriget.

Det talas inte om att folket behöver en stark ledare som ska ställa allt till rätta, en diktator om man så vill. I högerpopulisternas retorik beskrivs i stället dagens politiska elit som en diktatur och det sägs att alla partier, från höger till vänster, bara vill försvara det bestående. Enda chansen till förändring är att rösta in ett nytt parti utan belastning: ett högerpopulistiskt parti.

Det är en utbredd tro att högerpopulistiska partier växer i tider av arbetslöshet och ekonomisk kris. Ofta är det precis tvärtom, när det finns verkliga problem att diskutera vänder sig människor till de traditionella partierna. Inte ens väljarna litar alltid på att högerpopulisterna sitter inne med lösningen. De röstar ibland mot bättre vetande, mot något snarare än för något. För att de är trötta på politiken och de gamla politikerna snarare än att det faktiskt tror på tanken om att varje land ska bestå av ett folk och ett språk. Människor förstår nog i regel att det är en ganska orimlig vision.

Statsvetaren Mi Lennhag och dramatikern Klas Abrahamsson pratar om demokrati och lite annat

K: Skulle du säga att demokratin i Sverige är hotad på något sätt?

M: Det gjordes ju en undersökning i år där nästan var tredje svensk mellan 18 och 29 tyckte att diktatur kunde vara en bra idé. Men vi förknippar nuförtiden "felaktigt" vissa saker med demokrati. Se t.ex. på en "plågsam" marknads ekonomi, som kan vara besvärlig och orättvis för vissa grupper. Egentligen är man kanske snarare kritisk mot en oreglerad marknad, men blandar ihop detta med demokrati.

Men vad som hotar vår demokrati idag, tja... Om vi håller oss till Sverige så skulle jag nog säga att det politiska ointresset är den största faran. När folk tar demokratin så för givet att de inte längre engagerar sig i att försvara demokratin. Och när man känner en uppgivenhet och maktlöshet och tänker att inget går att förbättra.

K: Varför har det blivit så?

M: Kanske för att politiken har blivit så försiktig. Sverige har fått sin demokrati och de flesta har det ändå rätt bra.

Många är nog också rädda för att diskutera politik på riktigt. De flesta är ju till och med

rädda för att berätta vad de röstar på.

Sedan blir det ju ännu värre när man inte på allvar tar tag i problem som alla ser finns. T.ex. de som är relaterade till invandring, segregation och utanförskap. När vissa ämnen blir så känsliga att de inte kan diskuteras fritt, då blir demokratin lidande. Då krattar man manegen för sverigedemokrater och populism.

K: Jag undrar ibland vad det är för ideal som t.ex. Sverigedemokraterna är ute efter. Något slags Bullerby-Sverige där allting var som förr?

M: Vad är det som är svenskt med Bullerbyn? Det är väl att stugorna är röda då, och att man firar midsommar och äter knäckebröd, eller? Det där är ju mer bara lokalromantik. Du kan säkert hitta Bullerbyn eller liknande i Chile eller Pakistan eller var som helst.

Det är väl snarare så att Bullerbyn står för något enhetligt, där alla har ungefär samma värderingar och livet är relativt konfliktfritt. Sen kan man ju fråga sig om Bullerbyn är så konfliktfritt egentligen.

K: Nä. Läger man t.ex. ett genusraster på Bullerbyn, så blir man ju mörkrädd.

M: Man kan undra vad man vill uppnå med att sträva mot ett Bullerbyideal. Vad det skulle innebära? Är det att stänga ner internet och förbjuda media och låtsas som om tiden står still?

K: Ibland träffar man ju människor med så knepiga åsikter att jag ärligt talat undrar om det är rimligt att de ska få rösta.

M: Så kan man ju känna. Men det är ju en demokratisk rättighet att inte rösta, liksom en rättighet att rösta utan att ha läst på vad politiken handlar om.

Sedan måste man ju komma ihåg att demokratin är så mycket mer än att gå och rösta vart fjärde år. Det finns andra saker som jag tycker ingår: civilkurage i vardagen, att våga ta vissa politiska diskussioner, att ta ställning om man nu har en åsikt, säga till om brister man ser. Återigen, man är inte tvungen, man får lov att hålla tyst. Men vill man ha en levande demokrati så måste människor delta.

K: Så är det såklart, men jag kan ibland känna en enorm politisk trötthet, nästan uppgivenhet.

M: Jag tror att många är trötta på alla val. Av vårdcentraler, skolor, dagis m.m. Ska vi verkligen ha konkurrens om sådant som är allas rätt som medborgare? Borde inte all vård och alla

skolor vara bra? Så lägger man tid på att välja sådant, istället för att lägga tid på det som egentligen brister.

Sedan måste man ju också fråga sig om det verkligen är demokrati när man inte har samma förutsättningar. Är det t.ex. verkligen demokratiskt när det i allt högre utsträckning behövs kontakter för att få ett jobb?

K: Jag kan uppleva att det finns något barnsligt i att hänge sig åt en stor politisk idé, som ett slags universallösning på alla världens problem, och som ska vara giltig överallt i alla tider. Sedan kan jag tycka att det är något pubertalt över att strunta i allt och bara cyniskt raljera över alla brister, och lika pubertalt att fokusera alltför mycket på en enda fråga – miljö, genus, djurrätt, abort, invandrare, fildelning eller vad det nu må vara. Men vad är i så fall en vuxen hållning till demokrati?

M: Man skulle kunna säga att det är vuxet att kunna enas kring en helhet – det som man tvingas till i ett politiskt parti eller en större demokratisk organisation. Man kan inte alltid vara överens om allt, men man behöver kunna enas kring flera saker samtidigt. Det innebär t.ex. att man ibland måste stå för beslut som man inte gillar, men sammanvägt så accepterar man att helheten är bra och värd att kämpa för.

Teknikchef Sven-Erik Andersson

Teknisk producent Jerker Pyron

Chef rekvisitaavdelningen Karin Ragnarsson

Chef maskavdelningen Agneta von Gegerfelt

Chef kostymavdelningen Sten Stjernqvist

Föreståndare kostymservice Gyöngyi Balázs

Kostymateljé Mariane Josefsson, Anja Svärd

Färgning och patinering Alicija Ekerholm

Ljudansvarig Jonathan Flygare

Fastighets- och transportchef Gert Irgren

Ekonomichef Leif Jönsson

Städlare Rinna Möller

Verkstadschef Dan Sörensen

Scenografisamordnare Styrbjörn Engström

Verkstadssamordnare Åke Erlandsson

Koordinator Smedjan Johan Lindsjö

Koordinator Dekormåleri Anna-Karin Kallträsk

Koordinator Snickeri Vincent Sörensson Gadd

Tapetserare Mikael Palmqvist

Specialeffektsmakare Erik Pilesjö

Konstruktör Anders Turesson

Chefsassistent Anna Andrén

Producent Lisa Ericstam

Teaterchefer och ansvariga utgivare

Petra Brylander och Jesper Larsson

Ljudtekniker / inspicient Kristian Anshelm

Produktionsassistent / sufflör Josefina Johansson

Teknikmästare Daniel Kullman

Teatertekniker Olivia Hagander, Joel Kästel,

Jan-Erik Lövgren, Kristin Storm,

Krister Sävsström, Hans Wendel

Rekvisitör Linda Andersson

Kostymkoordinator Andrea Stenman

Påklädare Gyöngyi Balázs

Maskör Agneta von Gegerfelt

Ansvariga publikvärdar

Fredrik Lövgren, Justus Ragnarsson, Lina Zetterman

Föreställningsfotograf Peter Westrup

Tryck KSPrint Digitaltryck, Malmö

Marknadschef Jenny Bång

Art director Johan Sjövall

Programredaktör / informatör Carin Hebelius

Publikutvecklare Jenny Månström

Försäljningschef Maria Girke Magnusson

FOTOGRAFERING OCH LJUDUPPTAGNING ÄR AV

UPPHOVSRÄTTSLIGA SKÅLEJ TILLÄTEN

VAR VÄNLIG STÅNG AV MOBILTELEFONEN

MALMÖ STADSTEATER

040-20 86 10 MALMOSTADSTEATER.SE